



Бер кон ел туйдыра. Аграрийлар, башка нәрбер кеше кебек ук, бу фразанын мөгънәсен аңлайлар. Унышны жыю вакытында механикларнын һәм ком- байнчыларнын ял коннәре булмый диярлек иде - Мордовия авыл хужалыгы житештерүчеләре урып-жыю алып баралар. Быел аларга 475 мен гектардан артык мәйданда бортекле һәм кузаклы культураларны жыеп аласы бар. Бу чорга республика хужалыклары ныклап өзерләнделәр. Хәзер ин мониме, һава торышы сынатмасын һәм, әлбәттә, техника. Тик кайбер районнарда биш кон янгыр явып торды, шуна игеннәрне сугу тукталып торган иде. Мордовия кырларынан жиде йоз мен тонна ашлык жыелды инде. «Мордовский бекон» да урып-жыюга оптимизм белән карыйлар. Предприятиедә быел козге бодай унышы буенча рекорд куела. Бу предприятиядән баш инженеры Николай Кемаев сойләвенчә, Zubov-Поляна районы басуларында гектардан 50 центнердан артык уныш жыеп алына. Ельник районы игенчеләре дә урып-жыюны дәвам итәләр. Район буенча уртача уныш гектардан 25 центнер тәшкил итә. Иртә таннан кичкә кадәр ашлык жыю агрегатларынын тавышы тынмый иде, бу аралар берәз ял итеп алырга янгыр булышты.



Шул ук районнын «замирлылары» очен горурлык туа. Быел монарчы булмаган уныш алынган. Аграрийларнын хезмәте, аларнын жиргә булган игътибары, кайгыртучан монәсәбәте -туендыручыга бу жирнен юмарт бүлгәе, күрәсен. «За мир» ОООсы директоры Шамиль Кәрим улы Мещеров та дулкынлану кичерде. Кырда механизаторлар, Шамиль Кәримович та, үз тәгәрмәчле юлдашында алар янында; барлык проблемаларны да телефон аша түгел, үз күзләре белән күреп тора. Урып-жыюнын барышын тоткарлый торган проблемалар килеп чыкса, кичекмәстән хәл итә. «Язгы салкыннар, корылык, жил комачаулауга карамастан яхшы уныш артында механизаторларнын хезмәте, туфрак эшкәртүгә дорес якын килү, чөчү-лекләрне вакытында эш-кәртү тора. - ди директор. -

Өлбәттә, хәзер дулкынланып күккә карыйбыз. Яхшы һава торышы кирәк. Әмма топ һаваны кешеләр ясый, алардан башка техника үлгән, үсемлек чыга алмый һәм башак та олгерми.

Басуларда мул булып игеннәр олгерде. Талгын жилдә тибрәлгән башаклар шавы муллык вәгъдә итә. Хәзер аларны түкми-чәчми жыйнап алу топ бурыч булып тора».

Чыннан да, дорес алым һәм фидакарь хезмәт кенә шундый нәтижә бирә: «Скипетр» сортлы бодай яхшы үскән, бортекләре тулы, чиста, чүпсез. Ин тыйнак исәпләвләр буенча, анын уртача унышы 30 ц/га тәшкил иткән. Ә инде 11 августка, «За мир» аграрийлары бодайны урып-жыюны тогәлләп, яровой сабан культураларын суктыруга керешкәннәр. Тик берничә конгә тәнәфес кенә ясаганнар.

Авылда яна уныш алу процессы һәрвакыт бәйрәм кебек уза. Амбардагы азык я элеваторга, я халыкка озатыла. «За мир»да ашыкка сорау зур. Икмәк алу остенлеге, беренче чиратта, басуга үз хезмәтләрен кертүчеләр, предприятие хезмәткәрләре, жир пайлары арендага алынган пенсионерлар. Пай жиренә 2 центнер ашык бушлай бирелә. Биредә бу традицияне югалтмаганнар. Ашыкны капчыкка салып, ашыкмыйча, яхшы кәеф белән үлчиләр. Чонки икмәк – ул изге.

**Наилә НАСЫРОВА**